

τοῦτο ἀνέσυρε καὶ ἄλλα μάρμαρα μὲ γράμματα, μοὶ εἶπε, τὰ ὅποια ἐσκέπασεν αὐθις μὲ χῶμα.

Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ φρουρίου τούτου, ὡς ἀγροῦ ἀραιοῦ, ἀνήκει ἤδη εἰς τὸν Δήμαρχον Ἐχίνου Κ. Γεωργίου Μαυρομαμάτην, εἰς ὃν ἐσυστήσαμεν τὴν διατήρησιν τοῦ ἀναστυθέντος ἐκ τῶν λαγόνων τῆς γῆς μαρμάρου, ὅστις, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, μετὰ πάσης προθυμίας καὶ ἐθνικῆς φιλοτιμίας μετεκόμισεν αὐτὸ αὐθιγὰ εἰς τὴν οἰκίαν του, ἂν καὶ μετὰ δυσκολίας. Ὁ Κ. Γ. Μαυρομαμάτης μοὶ προσέθηκεν ὅτι Ἄγγλος τις περιηγηθεὶς τὸ μέρος, ἐκεῖνο καὶ καταλύσας εἰς τὴν οἰκίαν του, τῷ εἶπεν ὅτι τὰ εἰρηπια ταῦτα εἰσὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Καλυδῶνος, ἂν καὶ ἡ Καλυδὼν τίθεται πρὸς τῶν συγγραφέων ἐν τῇ Αἰτωλίᾳ, καὶ διστάζομεν νὰ πιστεύσωμεν τὸν Ἄγγλον. Καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐνηργεῖτο ἐκεῖ ἀνασκαφή, διότι καὶ ἄλλοι γεωργοὶ μοὶ εἶπον ὅτι εἰς τοὺς ἀγροὺς τούτους πολλάκις εὔρον καὶ πολλὰ νομίσματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα. Δεξιόθεν δὲ τῆς Κατούνης κεῖται καὶ τὸ φρούριον τοῦ Ἐχίνου, ἐξ οὗ καὶ ὁ δῆμος ὠνόμασται· οὐ μακρὰν δὲ τοῦ πρώτου φρουρίου ἄλλο εἰρηπια, ὀνομαζόμενον ὑπὸ τῶν κατοίκων Ἀμβρακιά, ἐξ οὗ καὶ ὁ δῆμος Καρθεύσαστρά δῆμος Ἀμβρακίας· καὶ ἄλλων δὲ ἀρχαίων γέμει ὁ τόπος οὗτος ἀλλ' οὐδεὶς ὁ κηδόμενος περὶ αὐτῶν.

Ὡς οὕτως τὸν Ἰούλιον μῆνα τοῦ π. ἔ. 1869 περιερχόμενος τὴν Λοκρίδα, εἰς τὸ χωρίον τὸ τὴν σήμερον ὀνομαζόμενον «Ἅγιος Κωνσταντῖνος», ἐκπαλαί δὲ «δῆμος Θρονίων», ἐνθα ἡ χωρικὴ πόλις Δαφνοῦς=Δαφνήτσα, ἀνασκαφῶν γενομένων πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ ναοῦ τοῦ χωρίου τούτου, εὐρέθησαν ἱκανὰ ἀγάλματα τῆς ἀρχαιότητος, ἐξ ὧν τέσσαρα ὀρειχάλκινα ἐστάλησαν εἰς τὸν Κ. ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων, ὡς μοὶ εἶπεν ὁ κτηματίας κάτοικος τοῦ χωρίου, Κ. Γοργίας Εὐμολπίδης, πολλὰ ἐκράτησαν οἱ κάτοικοι εἰς τὰς οἰκίας των, καὶ πολλὰ ἐθαψαν ἐκ νέου εἰς τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ. Ἐγὼ δὲ, πλὴν τοῦ μωσαϊκοῦ λιθοστρώτου βωμαϊκῆς ἐποχῆς ὑπερπεριεφραξάν κενκλίσι γύρωθεν οἱ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ, εἶδον εἰς τὸ κατώφλιον τῆς ὄραίας πύλης εἰς λίθον μέγαν καὶ ἀρχαῖον τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν, ἣν καὶ μὲ πολλὰς δυσκολίας ἀντέγραψα ὅσον ἠδυνήθην καθαρῶς:

ΜΑΚΗΝΙΩΝ ΟΗΚΟΙ ΔΙΟΣ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΚΑΙΣΑΡΑ
ΜΑΡΚΟΝ ΑΥΡΗΛΙΟΝ
Η ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ.

Ἦλθον ἐκτὸς τῶν ῥηθέντων καὶ ἄλλα πολλὰ λείψανα τοῦ τε νεκροταφείου καὶ ἄλλων οἰκοδομιῶν

τῆς πόλεως ταύτης σώζονται εἰς τὸ εἰρημένον χωρίον τὰ ὅποια διὰ τὴν ὀλίγην μου ἐκεῖ δικτριβὴν δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐρευνήσω πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ μεγάλου τῆς ἀρχαίας ταύτης πόλεως. Ἐπειδὴ τὸ μέρος αὐτὸ καὶ παράλιον εἶναι καὶ εὐπρόσιτον γνωματεύω, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐστελλεν ἡ ἀρχαιολογικὴ εἰρηπια εἰδήμονά τινα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχαιοτήτων.

Β. Δ. ΖΩΤΟΣ, Ἡπειρώτης.

ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλ. 473.)

Α'.

Μυρολόγια κατ' ἐρωταπόκρισιν.

Εὐοῦτος ὁ πραγματευτῆς
Θυμᾶμ' ἦταν ἰππότης
Ὅπου παιγνίδι ἀνοιγε
Προεύχινε νὰ παίξῃ.

Ἀπόκρισις.

Ἐσώθηκε κ' ἐπληρώθηκε
Παππουδικὴ ἀθανιά·
Γιατὶ ἔσοφλᾶ ὁ δίκαιος
Τ' ἀμαρτωλοῦ τὸ κρῖμα.

Ἐδειχν' ὁ σίφων ἔπο' μ'προσθᾶ
Ὅπου ἦταν σκοτιδισμένος
Κ' ἔπεσε τὸ σιφωνικὸ
Μέσα ἔσ' τῆ μέση τοῦ μπαζῆ
Κί' ἐκάμε τὴ ζημία.

Οἱ Κλέφταις κί' οἱ Ἀρματωλοὶ
Κ' οἱ πολυαδικητάδες
Τὸ μεσημέρι κλέφτονται
Κί' ὁ κλέφτης δὲν τὸ ξέρει.

Χαρῆς σὲ τέτοιο χασαπᾶ
Πῶχει τέτοιο χασάπῃ
Σφάζει κριάρια κ' ἦν παχυὰ,
Μουνούχια καὶ μαρτίγια.

Ὅταν ἀνοίξ' ἡ μπάγκα μου,
Φίλε μου, τὸ παγκί μου
Σφάζει κριάρι κ' ἦν παχυὰ
Καὶ βερσιῆ τὰ δόνει.

Ἐπὰ ἦν τὸ χάρτζι τῆς λαμπρῆς
Καθῆς λογιῆς τακίμι
Κ' ἦλθανε καὶ κουρίσθηκαν
Αὐγὰ πηδολικάτα.

Ὁ ἥλιος λάμπει ὅσ' τὰ βουνὰ
Φωτοῦσι τὰ λαγκαθία·
Καθὼς ὁ νέος ἔλαμψε
Μεσὰ σ' τὰ παλληκάρια.

Τὸ περιβόλι ξερικό,
Ποῦ βρέθηκ' ὁ νέος πεῦκος;
Ἀγκάθ' ἔχ' ἡ τριανταφυλλιά
Τριαντάφυλλα γεμίζει.

Ἄν θέλῃς σὲ πρκαλῶ
Κάθησαι ὅσ' τὴ μεριά σου
Τί θεὸς νὰ ἰδῶ τὴ κρίσι μου
Ποῦ ἔβρα τὸν μάστορή μου.

Ἐδῶ θεὸς νὰ ψωνίσωμε
Ὅπου ἔν' ἡ φράγγα σκάλα
Για τί ὅσ' τὴ Μάλτα διάημε
Μὰ ἦταν φράγγο μπούρδο.

Τὸ ἴδιον φώνισ' ὅσ' γενῆ
Καὶ ὄδω κι' ὅπου ζητᾶτε.

ΠΑΝΔΩΡΑ.

ΓΡΟΤΙΟΣ. Ὁ ἐξ ὀλλανδίας οὗτος σοφός, ἢ μάλλον ὁ δημιουργός οὗτος τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου, καταδικασθεὶς τὴν 12' ἑκατονταετηρίδα, ἕνεκα πολιτικῶν ἐρίδων, ὑπὸ τοῦ ὑπερσχύσαντος κόμματος εἰς αἰωνίαν εἰρκτὴν, ἐφυλακίσθη εἰς τὸ φρούριον Λουβεστίν· ἡ ἀφοσίωσις ὅμως καὶ ἡ ἐπιτηδειότης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἔσωσαν αὐτὸν μετὰ δύο ἔτη κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον·

Κατοικήσασα εἰς πόλιν παρακειμένην εἰς τὸ φρούριον, τὴν καλουμένην Γόρκουμ, ἐπεσκέπτετο τὸν ἄνδρα αὐτῆς ὡσάντις ἐπατρέπετο, ἐπατρέπετο δὲ σπανίως, καὶ συνεδέθη διὰ στενωπάτης φιλικῆς μετὰ τῆς γυναικὸς τοῦ φρουράρχου. Ἐνίοτε ἔστελλεν εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς μέγα κιβώτιον πλήρες λευκῶν ἱματίων, τὸ ὅποιον ἀντεπεστέλλετο μετὰ τῶν ρουπαρῶν. Οἱ δὲ φύλακες ἐπεσκέπτοντο πάντοτε ἐπιμελῶς αὐτὸ καὶ φερόμενον καὶ ἀποπεμπόμενον.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἔτους παρατηρήσασα ὅτι οἱ φύλακες βαρυνθέντες νὰ ἐξετάζωσι τὸ κιβώτιον, ἐπέτρεπον τὴν διάβασιν αὐτοῦ, ἔβαλε κατὰ νοῦν νὰ εὐκολύνῃ τὴν δραπέτευσιν τοῦ Γροτίου θέτουςα αὐτὸν ἐντὸς τοῦ κιβωτίου. Ἐνεκεν τούτου ἐδοκίμασεν ἂν τὸ πρᾶγμα ἦτο κατορθωτόν· ἤνοιξεν ὀπὰς τινὰς εἰς τὸ μέρος ὅπου ἔμελλε νὰ τεθῇ ἡ κεφαλή, καὶ ἐξαπλωθεῖσα ἐντὸς τοῦ κιβωτίου, ἔμεινεν ἐντὸς αὐτοῦ δύο περίπου ὥρας, τόσον καιρὸν δηλαδὴ ὅσος ἔμελλε νὰ δαπανηθῇ εἰς μετακόμισιν αὐ-

τοῦ ἀπὸ τοῦ φρουρίου εἰς Γόρκαν. Ἡ δοκιμὴ ἐπέτυχε.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπισκεφθεῖσα τὴν γυναῖκα τοῦ φρουράρχου εἶπε μεταξὺ ἄλλων·

«Ὁ σύζυγός μου ἐργάζεται ὑπὲρ τὸ δέον, καὶ ἡ ἐργασία καταστρέφει τὴν ὑγίαν αὐτοῦ· αὐριον μέλλω νὰ ἐπισκεφθῶ αὐτὸν, καὶ σκοπεύω νὰ λάβω τὰ σπουδαῖα βιβλία, νὰ βάλω αὐτὰ εἰς τὸ κιβώτιον, καὶ νὰ στείλω ἀντ' αὐτῶν ἄλλα διασκεδαστικά.»

«Καλὰ θὰ κάμῃς,» ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ τοῦ φρουράρχου.

Ἡ ταλμηρὰ γυνὴ τοῦ Γροτίου εἶχεν ἐκλέξει τὴν ἡμέραν ἐκείνην, διότι ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ φρούραρχος ὄχ' ἦτο ἀπών. Ἐλθοῦσα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Γροτίου ἐξήπλωσεν αὐτὸν μεταξὺ τῶν βιβλίων, ἔσυρε τὸ κιβώτιον εἰς τὴν θύραν, ἔκλεισεν αὐτὸ καὶ ἐκάλεσε τοὺς στρατιώτας, οἵτινες συνείθιζον νὰ μεταφέρωσιν αὐτὸ μέχρι τῆς ἀμάξης, μενούσης παρὰ τὸν πύργον τοῦ φρουρίου.

«Πόσον εἶναι βαρῆα σήμερον τὰ ρούχα! εἶπέ τις αὐτῶν.»

«Ἄν εἶναι ρούχα, ἀπεκρίθη ἐκείνη, ἀλλὰ βιβλία.»

Φαίνεται ὅτι τῶν στρατιωτῶν τις, ἰδὼν τὴν ταραχὴν τῆς γυναικὸς, τὴν ὁποίαν δὲν κατώρθωσε νὰ προσποιηθῇ ὕλως δι' ὄλου, ἐζήτησε τὸ κλειδίον· ἐπειδὴ ὁμως δὲν εὑρέθη δὲν ἐπέμεινεν. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ διαβάσα ἡ σύζυγος τοῦ φρουράρχου·

«Ἄ! εἶπε πρὸς τὴν τοῦ Γροτίου, πέρεις τὰ βιβλία τοῦ ἀνδρός σου; ἔχεις δίκαιον.»

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Γρότιος ἔφθασεν εἰς Γόρκουμ ὑγιῆς· καὶ ἐμβὰς ἀμέσως εἰς ὄχημα, ἦλθεν εἰς Ἀμβέρσην, μακρὰν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ.

Ἀλλὰ δὲν ἔμεινε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐλευθέρᾳ, διότι παρεπέμθη εἰς τὸ δικαστήριον ἐπ' ἐγκλήματι. Καὶ τοῦτο μὲν ἠθέλησε νὰ καθείρξῃ αὐτὴν ἀντὶ τοῦ δραπέτευσαντος, ἀλλὰ τὰ Etats-Généraux ἀπέλυσαν αὐτήν.

Εἰς τοιαύτην γυναῖκα, εἶπέ τις τῶν ἐνδόξων συγγραφέων, ἔπρεπε νὰ στηθῇ ἀνδριάς, διότι εἰς αὐτὴν ὀφείλονται τὰ θαυμαστά συγγράμματα, ἅτινα ἐξεπόνθησεν ἐλευθερωθεὶς ὁ σύζυγος αὐτῆς.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ. Τὸ μῆκος τῶν σιδηροδρόμων τῆς Ἀγγλίας εἶναι 43,289 μίλια. Τὸ 1865 αἱ ἀτμάμαξι αὐτῆς μετεκόμισαν 251,862,715 ἀνθρώπους, καὶ 15,179,000 ἵππους, κύννας, χοίρους καὶ ἄλλα κτήνη, πρὸς τούτοις δὲ καὶ 77 ἑκατομ. τόνοους ὀρυκτῶν καὶ 36 ἑκατομ. ἐμπορευμάτων· αἱ δὲ ἐκ τούτων εἰσπράξεις ὑπερέβησαν καὶ τὸ ἐν δισεκατομμύριον, ἢ τὰ χίλια ἑκατομμύρια φρ. Ἐν δὲ Γαλλίᾳ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος μετεκομίσθησαν διὰ τῶν σιδηροδρόμων αὐτῆς 8½ ἑκατομ. ὁδοιπόρων καὶ 34 τόνοι ἐμπορευμάτων, εἰσπραχθέντων 578 ἑκατομ. φράγκων, Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐν Ἑλλάδι τὰ ἑλληνικὰ ἀτ-